

Plannen voor de toekomst van Flanders Expo

Half september heeft Natuurpunt Gent bezwaar ingediend in het kader van het openbaar onderzoek naar de kennisgevingsnota 'Opmaak van een plan-MER voor Flanders X-PO (RUP SDW-5 Handelsbeurs) te Gent'. Deze kennisgevingsnota heeft de bedoeling om de administraties en het publiek voldoende informatie te verschaffen over het geplande project en de manier waarop later een Milieueffectrapport (MER) het project zal bestuderen, evalueren en beoordelen. Door te reageren op de kennisgevingsnota kon Natuurpunt Gent in een vroege fase bijkomende elementen aanbrengen die in het MER mee in beschouwing zouden moeten worden genomen, om de effectenstudie zo volledig mogelijk te maken.

BART VANGANSBEKE

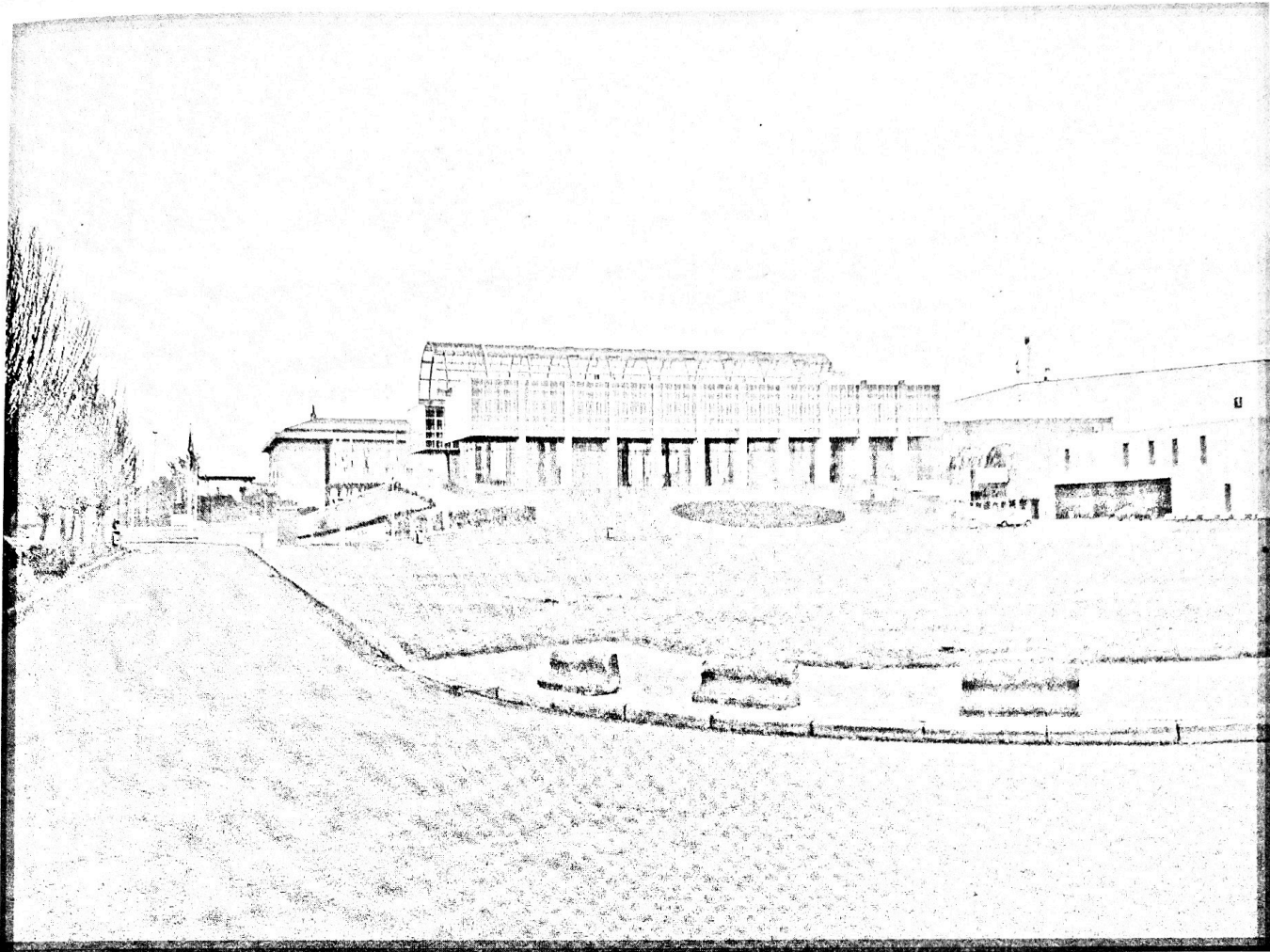
We willen hier allereerst duidelijk maken dat Natuurpunt Gent niet principieel gekant is tegen de plannen om op Flanders Expo heel wat werkgelegenheid te creëren. Maar wij willen wel dat de negatieve gevolgen voor de talrijke bewoners (vaak gezinnen met kinderen) in de ruime omgeving en de negatieve effecten voor natuur en milieu beperkt worden of dat het misschien zelfs mogelijk is een win-winsituatie te bereiken. We denken dat daarvoor wel een extra inspanning nodig zal zijn om de trend van toenemende verstening en verschroming om te buigen in een duurzame vergroening en verrijking.

Onze belangrijkste opmerkingen en vragen op een rijtje

- Er is geen aandacht voor het ruimer ecologisch functioneren van bepaalde delen van het plangebied. Het gebied maakt deel uit van een groen lint ten zuiden van Gent dat de Scheldevallei verbindt met de Leievallei. Deze verbinding is cruciaal voor diverse zoogdieren en vogels. Wij vragen dan ook dat het plan-MER dergelijke elementen goed zou beschrijven en de impact van het plan op het ecologisch functioneren degelijk in zou schatten.
- Er is ook te weinig aandacht voor de impact van het voorliggende plan op de leefbaarheid van de stad. Natuurpunt Gent vraagt om te

onderzoeken welke invloed de sterke afname in volume van een groene stapsteen zal hebben op het ecologisch en recreatief functioneren in de ruimere omgeving en op de leefbaarheid van de stad Gent.

- Het belang van dit gebied als essentieel onderdeel van de Groene Ring wordt onderschat. Die Groene Ring is een concept uit het Ruimtelijk Structuurplan Gent (RSG). Dat plan stelt dat de 'kralen van die Groene Ring dienen versterkt en verder uitgebouwd te worden'. Hier gebeurt precies het tegenovergestelde: men evolueert naar een smalle (natuur)buffer – iets waar het RSG expliciet niet voor kiest. Natuurpunt Gent vraagt om te onderzoeken in hoeverre de Groene Ring nog zijn ecologische (verbindings)functie kan behouden

Natuurpunt Gent is niet principieel gekant tegen de plannen, maar wil meer aandacht voor natuur en milieu.

als hij wordt versmald tot een smalle bufferzone.

- De mobiliteitsproblematiek moet voldoende diepgaand (dus beter) uitgewerkt worden. Natuurpunt vraagt om de indirecte milieu-impact, onder meer op het vlak van CO₂-uitstoot en fijn stof, voldoende te onderzoeken (zie ook kader).
- De effecten van de keuze voor een 'zone voor kantoorachtigen' in een infiltratiegebied op de waterberging moeten volgens Natuurpunt Gent grondig onderzocht worden.
- De voorliggende nota minimaliseert de huidige natuurwaarden van het gebied. Er worden zelfs pertinente onjuistheden verkondigd, die erop wijzen dat de auteurs zich op vlak van flora en fauna slecht gedocu-

menteerd hebben. Zij spreken van een beperkt aantal ecotopen en stellen dat er recent geen Rode lijstsoorten zijn voorgekomen. Natuurpunt Gent stelt echter vast dat 35 à 40 hectare (op een totaal van 150 hectare) van het gebied door de Biologische Waarderingskaart als waardevol tot zeer waardevol worden beschouwd. Na wat eigen onderzoekwerk (bij de Floradatabank, de broedvogelatlas en de regiocoördinator van deze broedvogelatlas) heeft Natuurpunt Gent zelf een soortenlijst opgesteld. Deze lijst bevat acht Rode lijstsoorten onder de planten, één Rode lijstsoort onder de dagvlinders en dertien Rode lijstsoorten onder de broedvogels van de afgelopen tien jaar. (Momenteel zijn acht van de dertien Rode lijstsoorten er jaarlijks broedvogel!)

Naast de Rode lijst-status is de aanwezigheid van goed ontwikkelde habitatten en hun kensoorten evenzeer van belang. Ook hierin schiet de informatie van de kennisgevingsnota tekort. Een deel is sinds 1780 (toen de Ferrariskaart werd opgemaakt) permanent bos en herbergt diverse soorten oude bosplanten. Naast goed ontwikkeld bos komen indicatorsoorten van goed ontwikkeld schraal grasland en vochtige weiden voor. Natuurpunt Gent eist dan ook dat dit luik dege-lijkt wordt ingevuld in het definitieve MER en dat er correcte informatie verschaft wordt betreffende de aanwezige natuurwaarden en soorten.

- Tenslotte stelt Natuurpunt een bestemmingswijziging naar natuurgebied voor in een drietal zones in het Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP)

SDW-5 Handelsbeurs. Op die manier kan de negatieve impact van de site op de natuurwaarden gevoelig worden getemperd.

Positief gevolg aan onze bezwaren?

De 'Richtlijnen milieueffectrapportage' Plan-MER voor Flanders X-PO (RUP SDW-5 Handelsbeurs) te Gent van 12 oktober '05, opgesteld door de Cel MER, vermeldt de adviezen en inspraakreacties. Het is opvallend dat bijna al onze opmerkingen en vragen zijn verwerkt en opgenomen in het plan-MER. Dat stemt ons tevreden. Onze opgenomen vragen naar bijkomend onderzoek zullen zeker een betere kennis opleveren en een betere basis bieden voor eventuele noodzakelijke plan-aanpassingen. Dat zal er hopelijk ook toe leiden dat onze voorstellen tot bestemmingswijziging worden opgenomen in het ontwerp-RUP. Alleen door grote(re) ruimtelijke natuureenheden kunnen de bestaande natuurwaarden behouden blijven.

Het volledig bezwaarschrift dat wij hebben opgestuurd op 15 september '05, staat te lezen op onze website www.natuurpuntgent.be.

Fijn stof doodt

Ook de Milieugroep Sint-Pieters-Aaigem diende een bezwaarschrift in bij de kennisgevingsnota. De werkgroep pleit onder andere ook voor duurzame en structurele maatregelen om het gebruik van het openbaar vervoer te stimuleren. Alleen op die manier kunnen de negatieve gevolgen voor mens en milieu beperkt worden. Vooral de voorziene extra autoverkeersstromen die de grootschalige projectontwikkeling zullen veroorzaken, stemmen tot nadenken. Zeker omdat er bovendien geen rekening is gehouden met de toename van het verkeer die een nieuwe (maar om tal van redenen te verwerpen) weg van dit gebied naar het Sint-Pietersstation met zich mee zou brengen (naar schatting 1.200 auto's per uur tijdens de piekuren) en evenmin met de te verwachten stijging van het wegverkeer als gevolg van de tunnel onder de Westerschelde.

Momenteel worden op de site periodieke overschrijdingen van huidige en/of momenteel al vastliggende toekomstige grenswaarden vastgesteld voor fijn stof, ozon en NO₂.

Fijn stof bijvoorbeeld is zonder meer dodelijk voor bewoners in de buurt. In Nederland sterven jaarlijks

18.000 mensen die tien jaar langer hadden kunnen leven als ze niet langdurig fijn stof hadden ingeademd. Dit is een wetenschappelijk onderbouwd cijfer, gebaseerd op studies die beantwoorden aan heel strenge criteria. De onderzoekers van het Nederlandse Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) zeggen dat die 18.000 doden veeleer een ruwe indicatie is dan een exact getal. Volgens hen zou het probleem nog groter kunnen zijn, omdat zij de schattingen aan de voorzichtige kant hebben gehouden. Ook is alleen naar sterfte gekeken en niet naar de lange ziekteperiode die daaraan vooraf gaat. Bij harten longpatiënten is immers vaak sprake van een jarenlange kwaal, die mensen enorme beperkingen oplegt en hun levenskwaliteit vermindert. De uitstoot veroorzaakt door het (auto)verkeer is de belangrijkste boosdoener.

Volgens het milieurapport Vlaanderen MIRA-T 2004 is fijn stof de belangrijkste oorzaak van het verlies aan gezonde levensjaren door milieuvervuiling. Ook volgens dit rapport is het autoverkeer de belangrijkste bron voor de uitstoot van fijn stof.

B.V.

